

Шахматна МИСЪЛ

2

СОФИЯ 1954

СЪДЪРЖАНИЕ

	стр.
Шестият конгрес на Българската комунистическа партия	17
Иван Ангелов — Работата на ДСО „Септември“ в Коларовград	19
Тематичен кореспондентен турнир	19

ПАРТИИ

Р. Бобеков — № 16. Староиндийска защита. Нейкирх—Бобеков	20
В. Прахов — № 17. Новоиндийска защита. Коларов—Даскалов	20
Н. Пъдевски — № 18. Испанска партия. Пъдевски—Даскалов	21
М. Вълчанов — № 19. Новоиндийска защита. Вълчанов—Димитров	22
Е. Лозев — № 20. Дебют на четирите коня. Яковлев—Лозев	23
В. Прахов — № 21. Сицилианска защита. Прахов—Попов	23
Н. Минев — № 22. Защита Нимцович. Бронщайн—Хорн	24

ПАРТИИ ЗА САМОСТОЯТЕЛЕН АНАЛИЗ

№ 23. Английско начало. Котов—Смислов	25
№ 24. Дамски гамбит. Толуш—Тешнер	25
№ 25. Холандска защита. Тартаковер—Александър	25
№ 26. Испанска партия. Д-р Уйтелки—Пахман	25
№ 27. Новоиндийска защита. Пахман—Филип	25
№ 28. Защита Грюнфелд. Мадерна—Пилник	25
№ 29. Защита Нимцович. Клюгер—Флориан	25

ШАХМАТНИ ВЕСТИ 25

Класификационен правилник	26
А. Малчев — Из съдийската практика	27

БИБЛИОГРАФИЯ 27

ЗА НАЧИНАЕЩИТЕ

Ст. Мечкаров — Типични пешечни завършеци	28

ТЕОРЕТИЧЕН ОТДЕЛ

Здр. Милев — Теоретичен преглед на осмото Републиканско първенство	30

ОТДЕЛ КОМПОЗИЦИЯ

А. П. Гуляев — Моята работа над шахматната задача	32

На корицата: Из шахматния живот на ДСО „Червена звезда“ — София

Редакционна колегия

А. Малчев (отг. редактор), Ал. Цветков, Ол. Нейкирх, арх. Вл. Рангелов, Б. Божков
Здр. Милев, Ив. Русаманов, Н. Минев, Н. Охридски, М. Вълчанов, М. Бобоцов

Редакция и администрация—ул. „Ст. Караджа“ № 5, София — Тел. 7-04-80

ШАХМАТНА МИСТЪЛ

ИЗДАНИЕ НА ВЪРХОВНИЯ КОМИТЕТ
ЗА ФИЗИЧЕСКА КУЛТУРА И СПОРТ
ПРИ МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ

Книжка втора
Година седма — 1954 г.

ШЕСТИЯТ КОНГРЕС НА БЪЛГАРСКАТА КОМУНИСТИЧЕСКА ПАРТИЯ

От 25 февруари до 3 март т. г. се проведе Шестият конгрес на Българската комунистическа партия — ръководещата и направляващата сила на общественото развитие в нашата Родина.

На своя Шести конгрес Партията дойде като никога досега монолитно сплотена, с чиличено единство на волята и действието, непоколебимо стояща върху гранитните основи на марксизма-ленинизма, беззаветно предана на пролетарския интернационализъм, на нерушимата дружба с великата страна на строящия се комунизъм.

Конгресът отчете пред Партията и народа историческите постижения, завоювани от трудещите се в борбата за социалистическото преустройство на страната. На него бе отново ярко разкрита и потвърдена правилността на партийната политика, изцяло изградена върху марксистко-ленинското знание на обективните общественно-икономически закони и тяхното използване в интерес на трудещите се маси, в интерес на непрестанното възходящо, социалистическо развитие на страната.

Успехите на социалистическото строителство във всички области на живота бяха най-ярко разкрити в Отчетния доклад на Централния комитет на Партията, направен от другаря Вълко Червенков.

През краткия период между Петия и Шестия конгрес на БКП генералната линия на Партията одържа блестяща победа във всички области на живота. С изпълнението на първия петгодишен народностопански план за четири години бяха положени в главни линии икономическите и културните основи на социализма у нас. От изостанала земеделска страна нашата Родина се превърна в индустриално-аграрна държава. Пръснаха се като сапунени мехури пророчванията на враговете — в борбата за изпълнение на първата петилетка доблестната наша работническа класа доказа, че тя не само може победоносно да руши старото, гнилото, отживялото — капиталистическото, но и умее с успех да гради и твори новото, възходящото — социалистическото. В резултат на това днес е пълно господство на социализма в промишлеността, транспорта, търговията и кредита. Капиталистическата класа в града е ликвидирана. На село окончателно победи кооперативният строй, ТКЗС, които вече представляват истинското наше село. Прямо експлоататорските елементи в селското стопанство се провежда последователна политика на ограничаване и изтласкване.

На основата на всички тези успехи в социалистическото преобразование на Родината значително се повдигна материалното и културното равнище на трудещите се.

Социалистическият мироглед, марксизъм-ленинизъм, стана господстващ във всички области на нашия културен живот. С успех се изгражда нашата нова, социалистическа по съдържание, национална по форма култура. На тази основа забележителни постижения бяха постигнати в народното просвещение,

в науката и изкуствата, във физическата култура, която стана неделима съставна част от комунистическото възпитание на младежта и целия народ.

В резултат на правилната политика на Партията укрепи се още повече нашата народнодемократична държава, всички нейни органи по места и в центъра, повиши се отбранителната способност на страната. Социалистическата индустриализация в града и кооперирането на село, разгръщането на стокооборота между града и селото, все по-тясното свързване на държавната промишленост със селското стопанство разшири и укрепи още повече икономическата основа на съюза между работническата класа и трудещите се селяни. Повиши се и още по-силно се циментира морално-политическото патриотично единство на трудовия народ, неговата сплотеност около Партията и Правителството.

В областта на външната политика на страната от Петия конгрес насам бяха постигнати също значителни успехи в по-нататъшното укрепване на международното положение на Народна Република България. През този период Комунистическата партия и Народното правителство укрепваха с всички сили българо-съветската дружба — основата на нашата национална независимост и социалистическо развитие, основата на всички наши успехи. Разширени и задълбочени бяха нашите всестранни връзки с всички страни от могъщия непобедим социалистически лагер. Партията и Правителството полагат последователни усилия за мирното уреждане на съществуващите спорни въпроси на Балканите, за нормализиране на взаимните отношения с балканските капиталистически страни, за оживяване и разширяване на търговските връзки с всички капиталистически държави на основата на взаимното зачитане на интересите и взаимната изгода.

„Народното правителство — изтъква другарят Вълко Червенков — се бори и ще се бори за мир, защото Народна Република България и нашият народ имат органическа нужда от него.“

Отчитайки всички тези големи успехи в социалистическото преобразование на страната, постигнати от трудещите се начело с работническата класа за периода от Петия конгрес насам, Шестият конгрес на Комунистическата партия извърши огромна делова работа и взе изключително важни решения за по-нататъшното развитие на нашата Родина, за победоноското изграждане на самото здание на социализма у нас.

С пълно единодушие Конгресът одобри отчетните доклади на ЦК на БКП и на Централната ревизионна комисия на Партията, прие единодушно Директивата по втория петгодишен план за развитието на Народната Република България през 1953—1957 г., утвърди новия Устав на Комунистическата партия.

Като главна задача на втория петгодишен план Конгресът определи осъществяването в близките години на рязко подобряване на материалното положение и издигане културното равнище на всички тру-

дещи се. Материална основа за успешното разрешаване на тази главна задача е по-нататъшното развитие на производителните сили на страната, и особено обезпечаването на сериозен подем на селското стопанство, като се ликвидира с изоставането на животновъдството. В областта на промишлеността вторият петгодишен план изисква да се осигури развитието преди всичко на електрификацията, каменовъгленото производство и цветната металургия, като едновременно с това постоянно се увеличава производството на стоки за народно потребление. С оглед на всичко това в Директивата на Шестия конгрес на Партията се предвижда общият обем на капиталните вложения през втората петилетка да се увеличи близо два пъти в сравнение с първата петилетка, в това число: за селското стопанство — повече от 2.3 пъти, за промишлеността — около 2 пъти, специално за каменовъгленото производство — 5 пъти, за леката и хранителната промишленост — 2.4 пъти, за просвета, култура, здравеопазване и комунални нужди — около 2.8 пъти, а само за жилищно строителство — 3.7 пъти повече капитални вложения в сравнение с първата петилетка.

За успешното осъществяване на тази грандиозна програма Шестият конгрес на Партията посочва като необходими условия: да се издигне на още по-високо равнище ръководството и контролът във всички звена на народното стопанство и държавата, да се разгърне и засили критиката на трудещите се против недостатъците в работата, срещу бюрократичните прояви, да се укрепва постоянно държавната и трудовата дисциплина, да се усилива бдителността на народните маси към попълзновенията на дълбоко замаскираните се вражески остатъци. Заедно с това Конгресът постави задачата всемерно да се разгръща производствената активност и инициатива на работническата класа, трудещите се селяни и народната интелигенция за успешно изпълнение и преизпълнение на плановете по количество и особено по асортимент и качество, да се разширява механизацията на труда в промишлеността и селското стопанство, като се разгърне още по-масово движение на рационализаторите и изобретателите, широко да се разпространява опитът на челиците в производството, с всички сили да се поддържа и разширява социалистическото съревнование.

С оглед настъпилите коренни изменения в обществено-икономическия облик на страната, както и за по-нататъшното укрепване на Партията и издигане на нейната способност като ръководяща и направляваща сила на цялото наше развитие, Шестият конгрес на БКП единодушно прие новия Устав на Партията.

Новият устав определя Партията като доброволен боеви съюз на единоумшленици — комунисти, организирани от хора от работническата класа, трудещите се селяни и трудовата интелигенция.

Това дълбоко научно определение на Комунистическата партия разкрива още по-пълно главната нейна особеност, нейното организационно и идейно марксистко-ленинско единство, насочено към постигането на общата за всички комунисти крайна цел — построяване на безкласовото комунистическо общество.

Като главни задачи на Българската комунистическа партия Уставът определя: да ликвидира окончателно капитализма, да унищожи всяка експлоатация на човек от човека и да построи социалистическото общество; непрекъснато да повишава материалното и културното равнище на трудещите се; да укрепва съюза на работническата класа с трудещите се селяни; да възпитават трудещите се в дух на социалистически патриотизъм и интернационализъм, да укрепва българо-съветската дружба като основна движеща сила на нашето социалистическо развитие, с всички сили да укрепва активната отбрана на Ро-

дината срещу агресивните действия на нейните врагове.

Приетият от Конгреса нов Устав на Партията е изцяло изграден върху ленинските принципи на партийното строителство, върху ленинските норми на партийния живот. Той издига още по-високо звание то член на Партията, повишава изискванията към членовете и кандидат-членовете на Партията, осигурява всички условия за пълно разгръщане на вътрешно-партийната демокрация, задължава все по-високо да се издига колективността в работата и ръководството. Строгото прилагане и спазване на Устава, като основен закон на партийния живот, ще повиши още повече авангардната роля на Партията и на отделните комунисти в социалистическото строителство, ще укрепи и сплоти още по-здраво цялата Партия в борбата за социализъм и комунизъм.

Накрая Конгресът взе решение да се изработи проект за програма на Партията, който да се представи на нейния Седми конгрес — за обсъждане и утвърждаване. Конгресът избра Централен комитет и Централна ревизионна комисия на Партията

Шестият конгрес на Комунистическата партия бе ярка демонстрация на международната солидарност с трудещите се от всички краища на света, които бяха представявани от 33 делегации на комунистически и работнически партии, начело с представителите на славната Комунистическа партия на Съветския Съюз. Други 13 комунистически партии изпратиха братски приветствия до Конгреса.

„Цялата работа на Конгреса — изтъква другарят Вълко Червенков в заключителната си реч — премина под знака на борбата за мир, за пълна поддръжка на последователната миролюбива политика на Съветския Съюз“.

Забележителните решения на Шестия конгрес на Партията за по-нататъшното разгръщане на социалистическото строителство и осигуряването в близките години на рязък подем на материалното и културното равнище на народа поставят важни задачи пред трудещите се във всички области на стопанството, културата и държавния апарат. Тези решения още по-здраво сплотяват трудовия народ около Комунистическата партия, издигат на още по-висока степен творческата активност на трудещите се.

Съществен принос в осъществяването на грандиозните предначертания на Шестия конгрес на Партията могат и несъмнено ще дадат стотиците хиляди физкултурници — труженници във всички области на нашия живот. Обединени в повече от 12,000 колектива по предприятия, заводи, мини, фабрики, в ДЗС, ТКЗС и МТС, в училища и университети, осемстотинте хиляди български физкултурници представляват голяма сила — здрава и жизнерадостна армия от строители на социализма, която под грижите на Партията все повече расте и крепне за слава, радост и гордост на целия наш народ.

Няма съмнение, че физкултурното движение, което е важно средство за сплотяване трудещите се маси около Комунистическата партия, за укрепване нейните връзки с трудещите се, като главен източник на силата и могъществото ѝ, ще даде своя принос в изпълнението на новите големи задачи, които Шестият конгрес постави пред народа.

Сега задачата е цялата работа в нашето процъфтяващо физкултурно движение още по-силно да се целеустреми към изграждането на новите хора — пълноценни социалистически труженници, към всемерно разгръщане на техните сили и способности, на тяхната производствена активност и творческа енергия — за изпълнение решенията на Шестия конгрес на славната наша Партия — ръководителка, за по-нататъшни успехи в социалистическото строителство, за укрепване активната отбрана на Родината срещу вражеските попълзновения на империализма, за мир и дружба между народите от цял свят.

РАБОТАТА НА ДСО „СЕПТЕМВРИ“ В КОЛАРОВГРАД

ИВАН АНГЕЛОВ

Последен кръг от градското отборно шахматно първенство. Последни решителни срещи. . . Осемдневната оспорвана борба е завършена. Главният съдия обявява резултата: „Първите места — мъже и жени, а с това и първото място от комплексното класиране печели отборът на ДСО „Септември“.

За мнозина убедителната победа на младия отбор бе голяма изненада — миналата година „септемврици“ са били на опашката, а в отбора им е включен само един нов състезател! За състезателите от „Септември“ обаче победата не е изненада. Тя е плод на упоритата работа, плод на грижите, които Окръжният съвет на организацията полага за популяризирането на шахмата и за повдигане на спортно-техническото ниво на състезателите.

Шахматната секция при Окръжния съвет на ДСО „Септември“ е създадена през февруари 1952 година, скоро след изграждане на ДСО-то. Пред новата секция стояха трудни и отговорни задачи: изпълнение на държавния физкультурен план, участие в първенствата на КФС и ЦС, популяризирането на шахмата сред работниците и служителите от трудово-производителните операции. Секцията се справи добре с тези първи задачи, въпреки че представянето на отбора в състезанията не бе блестящо. Секцията укрепна организационно. Към болшинството колективи бяха изградени секции и проведени разредни турнири. Шахматът стана любимата игра на мнозина кооператори.

Съществуваха обаче и значителни слабости. Така например в колектива на „Шивкооп“ — най-многочисленият колектив, секцията не бе укрепнала, не се чувствуваше нейният живот. За подобряване работата в „Шивкооп“ бюрото на секцията прикрепи към колектива своя член Ж. Влайков. Благодарение на неговите усилия, грижите на цялото бюро, помощта, оказана от У. С. на кооперацията и ръководството на ДСНМ, днес „Шивкооп“ е един от най-добрите колективи. Укрепнаха секциите и в другите колективи в града, към които също бяха прикрепени членовете на бюрото: Д. Манев към ТПК „1 Май“, Н. Цветков към ТПК „Коопмебел“, Ст. Пенев към ТПК „Гранит“ и „Хигиена“. Всички тези колективи заживяха интензивен шахматен живот.

От колективите в окръга добре заработиха тия в град Попово и Н. Пазар. Особено полезни се оказаха посещенията на тези градове от първоразредниците Д. Манев и Ив. Ангелов, които на място подпомогнаха колективите и чрез изнасяне на сеанси на едновременна игра споделиха своя опит с редовите шахматисти. За съжаление обаче този начин за поддържане на жива връзка с колективите в окръга е имал характер на единични прояви. Бюрото на секцията отчита това като своя слабост и през настоящата година е за-

планивало по-чести слезания по места на своите членове и на квалифицирани шахматисти. В това отношение бюрото има подкрепата и на окръжния съвет на организацията.

Слабост на секцията бе и недостатъчната учебна и тренировачна работа. Бюрото отрано набеляза мерки за подобряването ѝ. На първо време учебно-тренировачната работа изцяло падаше върху др. Манев — единственият високо квалифициран шахматист. Същият водеше занятия с група девойки от подшефното единно девическо училище „Л. Димитрова“. В това се заключаваше цялата учебна работа. Положението се измени през есента на 1953 година. В секцията бе включен преминалият от ДСО „Академик“ шахматен деятел Иван Ангелов. Същият бе определен за треньор на отбора. Още през м. октомври бяха подбрани най-добрите състезатели, с които той започна работа. Заедно с др. Манев треньорът успя да подготви сравнително добре отбора. Началото бе трудно. Непривикнали към занимания, състезателите предпочитаха да играят леки партии. Скоро обаче благодарение добрата ръководителна работа всички започнаха редовно да посещават занятията. Голяма роля в това отношение изигра личният пример на секретаря на Окр. С. др. К. Русинов, който редовно присъствуваше на заниманията. Същият е разредник по шахмат и е един от „най-запалените“. Освен занятията с представителния отбор бяха подновени и тези с шахматистките от подшефното училище. Същото е извор на състезателни кадри, от които секцията комплектува дамския си отбор. Слаба засега е работата с юноши и жени — производственички. В тая насока са набелязани мероприятия, които ще се проведат през настоящата година.

Секцията добре съчетава агитационно-пропагандната с организационната и учебно-методична работа. През 1953 г. бяха проведени няколко сеанса на едновременна игра, от които един с м. Вълчанов, а останалите с Манев и Ангелов. Сеанси се провеждаха във връзка с бойния празник на труда 1 Май, по случай празника на физкультурата, в навечерието на изборите за НС и пр. По случай подобни чествувания се провеждаха и светкавични и полусветкавични турнири с агитационно-пропагандна и учебна цел. Такива мероприятия способстваха за развиване на шахматистите и привличането на нови любители.

През 1953 година отборът на ДСО „Септември“ спечели градското първенство, ДФП бе изпълнен със 160%, всички мероприятия по спортния календар бяха проведени образцово, Д. Манев покри нормите за 1 разред и участвува в полуфинала за Републиканско първенство, двама състезатели (Ангелов и Манев) защитаваха честта на ЦС в Републиканското отборно първенство през 1953 година. Всичко това беше

награда за целогодишната упорита работа.

Секцията грижливо изготви спортния си календар за 1954 година. Той е богат наситен с интересни и почти непрекъснати прояви от различен характер. Главно място е отделено на мероприятията, свързани с на временно изпълнение на Държавния физкультурен план. Секцията е дала обещание в чест на 1 Май да изпълни 100% плана за разредници. Изпълнението на тази задача е вече започнало. Взето е решение през тази година всички състезатели от представителния отбор да покрият поне втори разред. В спортния календар е отредено значително място и за агитационно-пропагандни мероприятия.

Шахматната секция при Окр. съвет на „Септември“ е млада, но добре укрепнала и дейна. Тя би могла да служи за пример на много секции в нашата страна. Въпреки че секцията при ЦС не е оказвала никаква помощ, въпреки че анемичните секции при КФС Коларовград също не са я подпомагали, тя се справи и се справя добре с работата си, благодарение ентузиазма на своите членове и добрите условия за работа, които създава Окр. съвет на организацията.

Студена зимна вечер се е спуснала над града на Коларов. В малкия физкультурен салон на ДСО „Септември“ весело бумти печката. Около шахматните маси са насядали състезателите треторазредници. Под ръководството на треньора те усилено се готвят за предстоящите полуфинали за градско индивидуално първенство. „Септемврици“ не почиват на лаврите, те не се задоволяват от постигнатото, а това е несъмнена гаранция за нови успехи!

Тематичен кореспондентен турнир

Редакцията на списание „Шахматна мисъл“ съвместно с учебно-методичната комисия при РСЦ организира тематичен кореспондентен турнир — тема вариант Земиш в Староиндийска защита — продължение след ходовете 1.d4 Kf6 2.c4 d6 3. Kc3 g7 4.f3 Og7. В турнира могат да участвуват шахматисти от първи разред и нагоре. Желаещите да участвуват да направят писмена заявка пред редакцията на списанието, в която да посочат трите си имена, разреда си, точния си адрес и в кое ДСО членуват. Крайният срок за получаване на заявките е 20 април.

Урежданят от редакцията тематичен турнир ще се използва за теоретическо изследване на вариант Земиш и за набиране опит по провеждането на кореспондентни турнири с оглед да се организират такива с масово участие на шахматисти от всички разреди.

И П П А П Р Т Г И И И

№ 16. СТАРОИНДИЙСКА ЗАЩИТА НЕЙКИРХ БОБЕКОВ

VIII Републиканско първенство — 1953 г.

Обяснения от Р. Бобеков

1. d2-d4	Kg8-f6
2. c2-c4	g7-g6
3. f2-f3	Of8-g7

Възможно е и 3. ... d5 4. cd K:d5 5. e4 Kb6 6. Kc3 Og7 7. Oe3 0-0 и т. н. — с равна игра. Сега се получава вариантът на Земиш в стариндийска защита.

4. e2-e4	d7-d6
5. Kb1-c3	0-0
6. Oc1-e3	...

На 6. Og5 следва 6. ... c5! 7. d5 Te8 8. Dd2 Да5 9. g4 e6 10. Oe2 ed 11. ed ab 12. h4 b5! — със силна контраигра у черните.

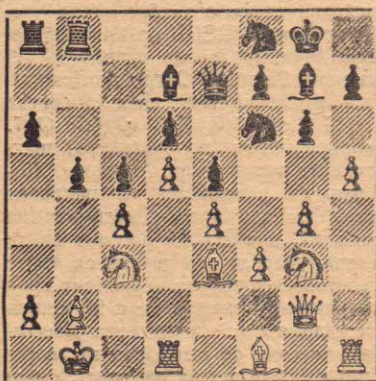
6. ...	e7-e5
7. Kg1-e2	Kb8-d7?

Дебютна грешка, след която черните получават трудна позиция. Правилно беше: 7. ... ed 8. K:d4 c6 9. Db3! със сложна игра и приблизително равни шансове.

8. Dd1-d2	c7-c6
9. 0-0-0	Tf8-e8
10. Цc1-b1	a7-a6
11. d4-d5	c6-c5
12. g2-g4	Kd7-f8
13. Ke2-g3	Oc8-d7
14. h2-h4	Dd8-e7

Заслужаваше внимание Да5, но и в този случай позицията на белите е по-добра.

15. h4-h5	Te8-b8
16. Dd2-g2	b7-b5

17. Kg3-f5!

Силен ход, който веднага решава партията. Конят не може да се вземе,

зашто след 17. ... gf 18. gf няма защита срещу заплахата 18. h6. Черните се опитаха да намерят спасение в изостряне на играта чрез жертва на фигура, но с точни ходове противникът ги принуди скоро да сложат оръжие.

17. ...	Od7:f5
18. e4:f5	e5-c4
19. h5-h6	Og7-h8
20. g4-g5	b5:c4
21. g5:f6	De7:f6
22. Td1-c1	e4:f3
23. Dg2:f3	Kf8-d7
24. Th1-h2	Tb8-b4
25. Th2-g2	Ta8-b8
26. Oe3-g5	Df6-d4
27. f5:g6	f7:g6
28. Df3-h3	Kd7-f8
29. Цb1-a1	Tb8-e8
30. Tg2-d2	Dd4-e5
31. Dh3-h4	Te8-b8

В тази загубена за черните позиция те просрочиха времето.

№ 17. НОВОИНДИЙСКА ЗАЩИТА КОЛАРОВ ДАСКАЛОВ

VIII Републиканско първенство — 1953 г.

Обяснения от В. Црахов

1. d2-d4	Kg8-f6
2. c2-c4	e7-e6
3. Kg1-f3	b7-b6
4. g2-g3	Oc8-b7

Други употребяеми продължения в тази позиция са: 4. ... Oa6 и 4. ... Ob4+.

5. Of1-g2	c7-c5

След този ход черните получават тежка игра. За най-силно в дадената позиция се смята 5. ... Oe7 6. 0-0-0 с приблизително равна игра. Добри за черните са и продълженията: 5. ... Dc8 (ход на Канабланка) и 5. ... d5.

6. d7-d5!	e6:d5
7. Kf3-h4	g7-g6

Черните предотвратяват хода 8. Kf5, който не е свързан със сериозни заплахи. Затова по-добре беше 7. ... Oe7 с последваще d6, 0-0 и Kbd7.

8. c4:d5	Of8-g7
9. Kb1-c3	d7-d6
10. 0-0	0-0
11. e2-e4	Kb8-d7

С пререждане на ходовете се получи позицията от партията Вайда—Монтичели, Будапеща 1926 г., която се оценява в полза на белите.

По мое мнение по-силно е тактическото 11. ... b5! и ако 12. K:b5, то 12. ... Oa6 13. a4 Db6 14. Db3 (или De2, или Dd3) 14. ... Kbd7 15. Te1 Tf8 16. Of1 Ke8 с последваще 17. ... Kc7 и черните си възвръщат пешката с добра игра на дамския фланг. Неприемането на жертвата на b5 води също до активна игра за черните на дамския фланг.

12. Tf1-e1	Kf6-e8
13. f2-f4	Ta8-b8

Макар и със закъснение, черните трябваше чрез ab и b5 да се помъчат да създадат контраигра на дамския фланг. Сега те се обричат на пасивна защита, която не разкрива добри перспективи.

В противовес на това белите последователно провеждат плана за предвижване на решащото e5 и атака на царския фланг.

14. Kh4-f3	f7-f6

Силно отслабва царското крило и затваря важния черен диагонал, но черните вече нямат друг избор, за да предотвратят e5. Сега възниква слабостта на пункта g6, която белите използват умело.

15. h2-h4	Tf8-f7
(15. ... h5 16. f5.)	

16. h4-h5	Tf7-e7
17. h5:g6	h7:g6
18. Kf3-h4	Kd7-f8
19. f4-f5	g6-g5
20. Kh4-g6	Kf8:g6

Почти задължително. Иначе ще последва 21. Dh5 с последваще Цf2, Th1 и втурване на тежките фигури по линията „h“.

21. f5:g6	Ob7-c8
22. De1-h5	Dd8-d7

Черните провеждат маневра с цел да сменят дамците, но са вече закъснели.

23. Dh5-h7+	Цg8-f8
24. e4-e5!	...

Заклучителен удар в цетъра, който форсирано води до печалба и който се явява логичен завършек на предшестващата последователна игра на белите.

24. ...	Te7:e5

Най-добре. На 24. ... fe, или 24. ... de следва 25. O:g5!

25. Te1:e5	d6:e5
26. Oc1:g5!	Dd7-g4?

След този ход черните губят фигура, но и при по-точна игра позицията им е безнадеждна. Напр.: 26. ... fg 27. Tf1+ Of6 (На 27. ... Kf6 следва 28. Ke4 — с печалба) 28. Dh8+ Цe7 29. T:f6! K:f6 30. Dg7+ Цe8 31. D:f6 — с печалба, тъй като на 31. ... De7 след

ва 32. Dh8+ Cd7 (или 32. . . Df8) 37. g7 или 31. . . Tb7 32. Dh8+ Ce7 33. g7.

27. Og5-h6 Dg4-h5
28. Dh7-h8+ Cf8-e7
29. Oh6 :g7 Dh5 :g6
30. d5-d6+ Ce7-d8
31. Og7-f8 Dg6 :g3
32. Of8-e7+ Cd8-d7
33. Dh8-h3+

Черните се предават.

№ 18. ИСПАНСКА ПАРТИЯ

ПЪДЕВСКИ ДАСКАЛОВ

VIII Републиканско първенство — 1953 г.

Обяснения от Н. Пъдевски

1. e2-e4 e7-e5
2. Kg1-f3 Kb8-c6
3. Of1-b5 a7-a6
4. Ob5-a4 Kg8-f6
5. 0-0 Of8-e7

Откритият вариант (5. . . K:e4), защищаван в продължение на десетилетия от школата на Тараш и по-късно от неговите последователи начело с д-р Еве, се среща все по-рядко в турнирната практика. Сега майсторите се ориентират предимно към закрития, Чигоринов вариант, даващ възможност на белите за красиви атаки върху черното царско крило, а на черните — упорна защита с богати възможности за контрастъпление.

6. Tf1-e1 b7-b5
7. Oa4-b3 d7-d6
8. c2-c3 Kc6-a5

Този скок на коня заедно с последвалата игра на дамския фланг се е срещнал за първи път в партията Ласкер—Чигорин — Лондон 1899 год. В сегашната практика много по-често се играе 8. 0-0 с последващо Ka5. Ходът 8. . . Ka5 преди рокировката е любимата трактовка на Чигориновия вариант на бившия световен шампион Еве.

9. Oh3-c2 c7-c5
10. d2-d3

Белите познаваха най-доброто теоретично продължение. — 10. d4 Dc7 11. a4!, но има причини, главно психологически, които могат да накарат даден шахматист да не избере най-силната възможност. Ходът в текста не може да бъде порицан.

10. . . . 0-0
11. Kb1-d2 Kf6-e8

В тази позиция теорията познава 11. . . Kc6 и хода на Чигорин 11. . . Kd7. Богатият избор на продължения в Чигориновата защита се проявява и в интересната нова възможност, приложена в партията. Сега белите трябва да вземат мерки срещу хода 12. . . f5, който ще даде добра атака на черните.

12. d2-d4 c5:d4
13. c3:d4 Ka5-c6!

Запахата е чрез 14. . . Og4 да се добие застрашителен натиск върху пункта d4. Сега за белите беше най-добро 14. h3 и след Dc7 те премина-

ваха в основната позиция на варианта при лошо разположен кон на e8.

14. Kd2-b3 a7-a5
15. a2-a4

Движението на пешката „а“ трябва да бъде спряно, тъй като след 15. Oe3 a4 16. Kbd2 Og4 белите ще бъдат принудени да затворят центъра посредством 17. d5, което прелюдия открива линия „с“ би дало по-добри възможности на черните.

15. . . . b5:a4
16. Ta1:a4 Oc8-d7
17. Ta4-a1 Od7-g4
18. Ta1-a4

По-добра защита на пешката „d4“ няма.

18. . . . Og4-d7
19. Cc1-d2 (!)

Въпреки регламента на турнира, който забранява предпагането на наравно преди 25-я ход, партията можеше да завърши с такъв резултат чрез трикратно повторение на позицията след ходовете 19. Ta1 Og4. Но състезанието бе още в началото си и не бе целесъобразно борбата за призиви места да се води по безопасния път на ремитата.

19. . . . Kc6:d4

Много по-добре беше 19. . . Kb4 20. Ta1 Dc8 21. Tc1 Kf6 22. Ob1 Db8 — с различни заплахи, между които и Oa4!

20. Ta4:a5 Kd4:c2
21. Dd1:c2 Ta8:a5
22. Od2:a5 Dd8-a8

Играейки своя 19-ти ход, белите имаха предвид тази позиция, в която възлагаха надежди на своята проходна пешка b2. Тези надежди обаче се оправдаха едва след 43-я ход. Наместо 22. . . Da8 за препоръчване бе 22. . . Db8, попречвайки на Oa5—b4 и заплашвайки в някои моменти с Oa4.

23. Oa5-b4 Oe7-d8?

Дава възможност на белите да спечелят пешка. След 23. . . Db7 24. Dc3 Kf6 черните биха стояли отлично, тъй като на 25. K:e5 следва Tc8! 26. Kc4 K:e4 — с печалба.

24. Kf3:e5! Od7-a4

На 24. . . de щеше да последва 25. Dc5 с печалба на топ.

25. Ke5-d3 Od8-b6

Тук белите с хода 26. Kd—c1 можеха да се защитят временно и след това, стеснявайки постепенно черните фигури, да реализират пешката си. Наместо това те валожиха преминаването в позиция с равни възможности, но извънредно сложна и създаваща добра основа за творческа борба.

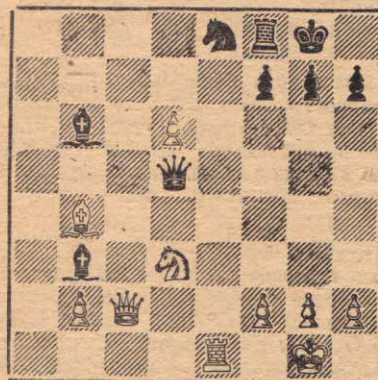
26. e4-e5 Da8-d5
27. e5:d6!

Невъзможно е да се запази фигурата посредством Kdcl, тъй като след 27. . . Осб пунктът g2 не би могъл да се защити.

27. . . . Oa4:b3
28. d6-d7! Ke8-d6

На 28. . . Kf6 би могло да се продължи с: 29. Dc8! K:d7! 30. Te8 h6 31. T:f8+ K:f8 32. D:f8+ Ch7 33.

Dd6 De4 34. h3 Od5 35. Kf4* — с известно преимущество за белите. След хода 28. . . Kd6 видях, че първоначалният ми замисъл — 29. Dc8 е неизпълним поради простите отговори 29. . . K:c8 30. Te8 Kd6! В този момент часовникът показваше, че за следващите 12 хода белите разполагат с минута и половина. Това стана причина за последвалата неточност.

Положение след 28. . . Ke8—d6

29. Kd3-f4?

В тази напрегната позиция белите имаха възможността да поставят противника в безизходно положение. Това се постигаше с трудния и лишен от външен блясък ход 29. Dc3!!, съдържащ неопасната наглед заплаха 30. Kf4. Следващите варианти с най-главните защити на черните показват комбинационното богатство на позицията:

I. 29. . . Td8 30. Kf4 Df5 31. O:d6 D:d7 32. Kh5! f6 33. D:b3+ с последващо 34. D:b6 и печалба.

II. 29. . . g5 (Препятствувайки 30. Kf4) 30. Te5 — с лека печалба.

III. 29. . . Kb5 30. Te8! Kd6 31. Dc8!! — Бялата дама не само че не отстъпва пред черния кон, но и сама търси битите от него полета!

IV. 29. . . Ke4 30. T:e4 D:e4 31. O:f8 C:f8 32. Dc8+ Ce7 33. De8+ — с печалба на дамата.

V. 29. . . Od4 (Сега отклоняването на черния офицер от b6 се използва ефектно) 30. Dc8!! (Заплаха 31. D:f8+ C:f8 32. Te8 мат) 30. . . K:c8 (или 30. . . T:c8 31. dcD+ K:c8 32. Te8 мат) 31. Te8!! Kd6 32. T:f8 и 33. d8D мат.

VI. 29. . . Oa4 30. Kf4 Dc6 (30. . . Dd4 31. D:d4 O:d4 32. O:d6 Ta8 33. Ta1+) 31. D:c6 O:c6 32. O:d6 Ta8 (Td8) 33. Kd5! — с печалба.

VII. 29. . . Oa4 30. Kf4 O:f2+ 31. C:f2 Ke4+ 32. T:e4 D:e4 33. O:f8 D:f4+ 34. Cg1 и заплахи D:g7 мат и d8D са решавачи.

VIII. 29. . . Oc4(!) 30. Kf4 Dc6 31. O:d6 D:d6 32. D:c4 D:d7 33. Kd5 — с добри възможности за реализиране на проходната пешка b.

29. . . . Dd5-d4
30. Dc2:b3 Dd4:f2+

Ако не беше увлечението за печалба на материал, посредством 30. . . D:f4, белите биха били поставени в твърде тежко положение. За да се спасят от запахата 31. . . O:f2+, белите биха могли да играят 31. Td1, на което би

последвал ефектен мат: 31... Ke4!
 32. O:f8 D:f2+ 33. Ch1 Dg1+!! 34.
 T:g1 Kf2 мат. 31. Te2 също се опро-
 вергава красиво посредством 31...
 Oc5!! Загова на белите би останало
 да намерят в цайтнота единствената
 трудна защита: 31. Ch1! Ke4 32. g3!
 K:f2+ 33. Cg2, водеща към равна по-
 зиция, идентична с тази, която се раз-
 глежда в обясненията към 32-я ход на
 черните.

31. Cg1-h1 Df2:f4
 32. Db3-a3

Правилното беше 32. g3! въпреки
 опасността белият цар да получи мат
 в един ход. В този случай на 32...
 Df6 би последвало 33. Dd5 с нападе-
 ние на коня и овладяване на важни за
 отбрана диагонал h1-a8.

32. ... Ob6-c7

Веднага бие на очи ходът 32... Ke4
 със сериозни заплахи. Той обаче бе
 отхвърлен от черните поради „тънката“
 уловка: 33. O:f8 Kf2+ 34. Cg1 Kd3+
 35. Oc5!!, но задълбочавайки се малко,
 се вижда ходът 34... Kh3+!! (He Kd3?)
 и на 35. Ch1 следва Df2! Сега от за-
 плахите 36... D:e1 мат и 36...
 Dg1+!! T:g1 37. Kf2 мат няма спа-
 сение.

Все пак и тук има защита — 33...
 g3 — със следните два варианта:

1. 33... Df2 34. Dd3 f5 35. Tf1 и
 черните изпадат в затруднено по-
 ложение.

II. 33... Kf2+ 34. Cg2 Df5! 35.
 O:f8 и черните са принудени да пред-
 ложат вечен шах чрез 35... Dh3+ 36.
 Cf3 Dg4+ 37. Cg2 Dh3+ или 36...
 Kg4 37. Oc5 K:h2+ 38. Cf2 Kg4+
 39. Cf3 Kh2+. Опитът да се играе на
 печалба 35... Dd5+ 36. Df3 D:d7
 37. Oc5! O:c5 38. Da8+ Of8 39. Te8
 Dh3+ 40. Cg1! е неправилен!

33. Da3-c3 Kd6-e4
 34. g2-g3! Df4-f2
 35. Dc3-e3! Df2:e3
 36. Te1:e3

От този момент почивът е вече в
 ръцете на белите. Интересни са трите
 последователни геометрични движения
 на белия тур, които доведат до спе-
 челена за белите позиция.

36. ... Ke4-d6?

Ходът 36... Kf6 след 37. O:f8 Ц:
 f8 би изравнил партията.

37. Te3-c3 Oc7-b8
 38. Tc3-c6! Tf8-d8
 39. Ob4:d6 Ob8:d6
 40. Tc6:d6

В този момент, когато контролата из-
 тичаше, в борбата се вмеси още един
 интересен момент. Двамата противници
 и съдията под впечатление, че цайтнот-
 ът е преминал се съгласиха да отло-
 жат партията, без да е възможно това,
 защото записаният от Даскалов ход
 беше 40-тият, а именно:

40. ... Cg8-f8

Грешката се установи при доиграване-
 то. Съдийската комисия, чувствувайки,
 че има известна вина за допуснатата
 грешка, реши партията да се продължи,
 докато правилникът постановява, че
 в този случай следва да се присъди
 печалба за белите, даже и ако те не
 желаят това.

41. Ch1-g2 Cf8-e7
 42. Td6-d2 Td8:d7
 Освен пешечния ендшпил черните
 нямат друг избор.
 43. Td2:d7+ Ce7:d7

Получи се една учебна позиция,
 която се среща в теорията с обясне-
 нието „белите печелят поради отдале-
 чената си проходна пешка“. В насто-
 ящата позиция обаче черните пешки
 са на първоначалното си положение и
 поради това реализирането ивискава го-
 лямо внимание. Планът за печалба на
 белите беше, избягвайки движението на
 своите пешки, с помощта на царя си
 да предизвикат предвижване на против-
 никозите пешки.

44. Cg2-f3 Cd7-d6
 45. Cf3-e4 Cd6-e6
 46. Ce4-d4 f7-f5
 47. Cd4-c5

При домашния анализ двамата парт-
 нъри и техните „помощници“ разгъд-
 даха в получалата се позиция хода 47. h4,
 имащ за цел фиксирането на черните
 пешки. И двете страни бяха уверени,
 че в този случай черните правят на-
 равно: 47. h4 g6 (He веднага 47...
 h6 поради 48. h5) 48. b4 h6 49. b5 g5
 50. b6 Cd6 51. h5 (Ако 51. b7, то Cc7
 52. Ce5 f4 53. gf gh 54. Ce4 Ц:c7
 или 54. f5 h3 и наравно) 51... Cc6
 52. Ce5 f4 53. gf g4! 54. Ce4 Ц:b6
 55. Ce3! (Към реми води 55. f5 Cc6
 56. Cf4 Cd6 57. Cg3 Cd5 58. Ц:g4
 Ce5) 55... Cc6 56. Cf2 Cd5 57. Cg3
 Cf6 58. Ц:g4 Cf6 59. Cf3 Cf5 60. Ce3
 Cf6 61. Ce4 Ce6 62. f5+ Cf6 63. Cf4
 Cf7 64. Ce5 Ce7 65. f6+ Cf8 — с цел
 да се захване опозицията при Ce6 или
 Cf5) 66. Ce6 Ce8 67. Cf5 Cf7 68. Ce5
 Cf8. Това бяха последните изводи на
 домашния анализ, но все пак добре е
 да се проверава и мнението на теорията.
 Крайната позиция се среща в „Тео-
 рия на окончанията“ на Бергер, който
 е на същото мнение — че позицията е
 реми. По-късно обаче големият съветски
 аналитик Григориев намери интересен
 и оригинален път за печалба. Б. Р.
 Виж диаграма № 13 и обясненията към
 нея в статията „Типични пешечни за-
 вършеци“ — стр. 28.

47. ... g7-g5
 48. Cc5-d4
 Сигналът за връщането на белия
 цар беше отслабването на черните
 пешки.
 48. ... h7-h5
 49. h2-h4 f5-f4
 50. h4:g5 f4:g3
 51. Cd4-c3 Ce6-f5
 52. b2-h4 Cf5:g5
 53. b4-b5 Cg5-g4
 54. b5-b6 Cg4-h3
 55. b6-b7

Бялата царица се появява точно на
 време и точно на място. Произвежда-
 нето на бялата пешка на друго поле
 би позволило на черните да се спасят
 посредством 55... g2 56. Cf2 Ch2.
 Сега на това би последвало 57. b8D+.
 55. ... h5-h4
 56. b7-b8D Ch3-h2
 57. Ce3-f3 Ch2-h3
 58. Db8-c8+ Ch3-h2
 59. Dc8-g4

Черните се предават.

№ 19. НОВОИНДИЙСКА ЗАЩИТА
 ВЪЛЧАНОВ ДИМИТРОВ

Софийско първенство — 1953 г.
 Обяснения от М. Вълчанов

1. d2-d4 Kg8-f6
 2. c2-c4 e7-e6
 3. Kg1-f3

Целта на този ход е да се избегне
 защитата Нимцович.

3. ... b7-b6
 4. g2-g3 Oc8-b7
 5. Of1-g2 Of8-e7
 6. 0-0 0-0
 7. Kb1-c3 d7-d6

Най-често срещашото се продължение
 тук е: 7... Ke4 8. Dc2 K:c3 9. D:c3
 f5 и т. н. — със сложна позиционна
 борба.

8. Dd1-c2 Kb8-d7
 9. Tf1-d1 Dd8-c8
 10. Oc1-f4 h7-h6
 11. Ta1-c1 Tf8-e8
 12. b2-b4

Фигурите на белите са разположени
 добре и са заели широк фронт. С този
 и следващия ход те минават към ак-
 тивни действия на дамския фланг, стре-
 мейки се да прокарат пробива с5.

12. ... Oe7-f8
 13. Kc3-a4 Ob7-e4
 14. Dc2-b3 e6-e5
 15. d4:e5

Разкриващето на линията „d“ е само
 в полза на белите. Това става ясно от
 самия по-нататъшен развой на пар-
 тията.

15. ... d6:e5
 16. Of4-e3 c7-c5
 17. a2-a3 Ta8-b8?

По-добре беше 17... Dc6 с послед-
 ваче Tad8.

18. Og2-h3 Dc8-c6
 19. Td1-d2 g7-g5
 20. Tc1-d1 Tb8-d8

Разбира се, не може 20... g4 поради
 21. O:g4 и на 21... K:g4 22. T:d7.

21. Ka4-c3 Oe4-g6

Пак не върви 21... g4 поради 22.
 O:g4 K:g4 23. K:e4 D:e4 24. T:d7.

22. Kc3-d5!

Белите отново парират заплахата g4,
 като този път самите те създават за-
 плахи предвид натиска по линията „d“.

22. ... Kf6-e4

Единствено! Не върви: 23... K:d5
 поради 24. T:d5 f5 25. K:e5! или
 23... Oe7 24. K:e5 K:e5 25. K:e7+ —
 в двата случая с печалба.

23. Td2-d3 f7-f5

На 23... Kd6 ще последва 24. O:d7
 T:d7 25. Kf6+.

24. Oh3-g2 Cg8-h8
 25. Oe3-c1

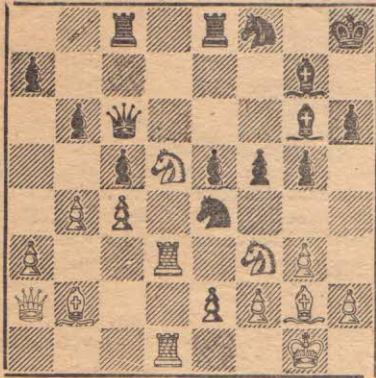
Белите превеждат офицера на по-
 удобната позиция b2, откъдето ще
 нападат пункта e5.

25. ... Of8-g7
 26. Oc1-b2 Kd7-f8
 27. Db3-a2!

Белите искат да прехвърлят дамата

на а1 за нападение върху пункта е5, същевременно се появява и заплахата Ке7!

27. ... Тd8-c8

Черните запазват пункта с7, за да могат на Да1 да играят Де6, но допускат последвалата комбинация. Трудно е обаче да се укаже какво друго биха могли да играят те.

28. Кf3:e5 Те8:e5

На 28. ... О:e5 29. О:e5 Т:e5 30. Дb2 с последваше f4.

29. Об2:e5 Ог7:e5

30. Кd5:e7 Дс6:c7

31. Ке7:c8 Кf8:e6

Разбира се, не 31. ... Д:c8 поради 32. Тd8. Сравнително най-добре беше 31. ... Кс3 32. Дb3 К:d1 33. Д:d1 Ке6 34. Кd6, но и тогава белите имат материално преимущество.

32. Ог2:e4 f5:e4

33. Тd3-d5 Ке6-d4

34. Кс8:a7 Дс7:a7

35. Тd5:e5 Да7-g7

Черните са без две качества и съпротивата им е безмислена. Последва още:

36. Те5-d5 Ог8-h5

37. Тd1-d2 Дг7-e7

38. Да2-b2 e4-e3

39. Тd2:d4 e3:f2+

40. Цг1-f1 c5:d4

41. Дb2:d4+ Цh8-g8

42. Тd5-d8+

Черните се предават.

№ 20. ДЕБЮТ НА ЧЕТИРИТЕ КОНЯ ЯКОВЛЕВ ЛОЗЕВ

Първенство на София — 1953 г.

Обяснения от Е. Лозев

1. e2-e4 e7-e5

2. Кg1-f3 Кb8-c6

3. Кb1-c3 Кg8-f6

4. Оf1-b5 Кс6-d4

С последния си ход черните избират защита Рубинщайн, при която в редица варианти чрез жертва на пешка се получава опасна инициатива. Напр.: 1. 5. К:e5 Де7! 6. f4 К:b5 7. К:b5 d6 8. Кf3 Д:e4+ 9. Цf2 Кg4+ 10. Цg3 Дg6 11. Кh4 Дh5 12. h3 Д:b5 13. hg g5+.

II. 5. Ос4 Ос5 6. К:e5 Де7 7. Кf3 d5! 8. К:d5 Д:e4 9. Ке3 Оg4 10. Оe2

К:e2 11. Д:e2 0-0-0 12. d3 Де6 13. 0-0 Кd5+ (Краузе).

5. Об5-a4

Продължението 5. К:d4 ed 6. e5 dc 7. ef Д:f6 8. dc Де5+ 9. Де2 Д:e2 10. О:e2 води до равен ендшпил.

5. ... Оf8-c5

Достатъчно за изравняване на играта е и размяната 5. ... К:f3 6. Д:f3 c6 7. d3 d6 8. 0-0 Оe7 (Керес).

6. Кf3:e5 0-0

7. Ке5-c4

Тук обикновено се играе: 7. Кd3 Об6 8. Кf4 d5 9. d3 Оg4 10. f3 Кh5 11. К:h5 О:h5 12. К:d5 c6! 13. К:b6 ab 14. Об3 Дh4+ 15. Цf1 К:b3 16. cb f5 — с остра игра, или 7. Кf3 d5! 8. К:d4 О:d4 9. 0-0 К:e4 10. К:e4 де 11. d3 ed 12. Д:d3 Оe6 — с равна игра (Гаваши—Кмох — 1930 г.).

7. ... d7-d5

8. e:d5 b7-b5!?

Черните надценяват позицията си и ненужно жертвуват трета пешка. Много по-силно беше форсираното 8. ... Оg4! 9. f3 Кh5! 10. Ке4 (fg Дh4+ 11. g3 К:g3) 10. ... Дh4+ 11. Цf1 (11. g3 К:g3! 12. К:g3 О:f3) 11. ... К:f3! 12. gf Дh3+ и белите не са в състояние да се защитят.

9. Кс3:b5 Ос8-a6

Нишо не дава 9. ... Де8+ поради 10. Ке3 К:b5 11. c4, връщайки си фигурата.

10. Кb5:d4 Оa6:c4

11. Кd4-e2?

По-силно беше 11. d3! О:d5 12. Кf3 с последваща рокада и черните едва ли имат компенсираща атака за пожертваните пешки. Сега белният цар остава в центъра и попада под силна фигурна атака.

11. ... Дd8-e7!

12. d2-d3 Кf6-g4!

13. Тh1-f1

Изглежда единствено, тъй като жертвата на качество след 13. dc К:f2 14. Дd2 К:h1 15. Дf4 Кf2 16. Од2 Ке4! едва ли облекчава положението на белите, а след 13. 0-0 Дh4 те попадат под силна атака.

13. ... Ос4:d5

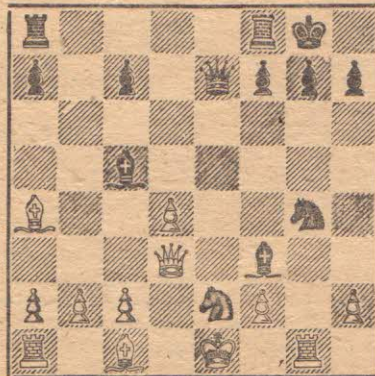
14. d2-d4 Од5:g2

15. Тh1-g1

Очевидно след 15. dc Тад8! 16. Од2 К:h2 белите изпадат в пълен нугиванг и са беззащитни срещу многочислените заплахи.

15. ... Ог2-f3

16. Дd1-d3

16. ... Ос5:d4!

Финалният удар! Белите са принудени да приемат жертвата на фигура, тъй като не се вижда по-добро продължение. На защитата 16. Тg3 решава пак 16. ... О:d4! 17. Т:f3 О:f2! 18. Т:f2 (18. Цf1 Тd8! 19. Од2 Ке3+ 20. Т:e3 О:e3) 18. ... Тd8! 19. Од2 (19. Д:d8 Т:d8 с двойна заплаха Дb4 и Дh4) 19. ... Дh4! 20. Кg3 К:f2 21. Ц:f2 Д:h2+ — с неотразима атака.

17. Дd3:f3 Ос5:f2+

18. Цe1-d1

Едва ли е по-добре да се жертвува дамата за 3 леки фигури след 18. Цf1 К:h2+ 19. Ц:f2 К:f3 20. Ц:f3 поради изостаналостта на белите в развитието и откритото положение на царя им.

18. ... Тf8-d8+

19. Оc1-d2 Де7-g5

Печелеше и 19. ... Дd6 20. Дс3 О:g1 21. К:g1 Д:h2 22. Кf3 Дh1+ 23. Ке1 Кf2+ 24. Цe2 Ке4.

20. Дf3-c3

Единствено.

20. ... Тd8:d2+

21. Дс3:d2 Та8-d8

22. Оa4-d7

На 22. Д:d8 следва Д:d8+ 23. Цc1 О:g1 24. К:g1 Дd4. Останалото е ясно.

22. ... Кg4-e3+

23. Цd1-c1 Оf2:g1

24. b2-b3 Оg1:h2

25. Цc1-b1 Дg5-e7

Белите се предават.

№ 21. СИЦИЛИАНСКА ЗАЩИТА ПРАХОВ ПОПОВ

Първенство на София — 1953 г.

Обяснения от В. Прахов

1. e2-e4 c7-c5

2. Кg1-f3 Кb7-c6

3. d2-d4 c5:d4

4. Кf3:d4 d7-d5!?

Ход, въведен от Нимпович и почти несрещаш се в съвременната турнирна практика, поради това че във всички варианти дава добра игра за белите. Вероятно с него черните желяеха да се отклонят от добре разучените продължения.

5. Оf1-b5

До изгодна за белите позиция водеше и: 5. К:c6 bc 6. ed Д:d5 7. Кd2 Кf6 8. Оe2 e5 9. Оf3! Дd7 10. Де2 Од6 11. Кс4.

5. ... d5:e4

6. Кd4:c6 Дd8:d1+

7. Цe1:d1 a7-a6

8. Об5-a4!

По мое мнение този ход съществено изменя оценката на варианта.

Продължението 8. Кd4+ ab 9. К:b5 Оg4+ 10. Цe1 0-0-0! 11. Кf3 e5 12. h3 Оh5 13. g4 Оg6 14. Оe3 Ке7 дава преимущество за черните.

8. ... Ос8:d7

9. Кb1-c3 Оd7:c6

10. Oa4 : c6+ b7 : c6
11. Kc3 : e4 Kg8-f6 ?

Този ход дава възможност на белите да сменят коня на f6 и да сдвоят черните пешки, след което техният пешечен превес на дамското крило става твърде опасен. За предпочитане беше 11. . . e5 12. Ce2 Oe7 13. Oe3 Kf6, макар че и тогава белите са по-добре.

12. Ke4 : f6 g7 : f6
13. Oc1-e3 e7-e5
14. Cd1-e2 Ta8-b8
15. b2-b3 Th8-g8
16. g2-g3 Of8-b4
17. Ta1-d1 Ce8-e7
18. Td1-d3 Tg8-d8
19. Th1-d1 Td8 : d3
20. Td1 : d3 Tb8-b5

Черните се стремят да прекарат топа си на d5, за да свържат след размяната пешките си в центъра. Но и това не подобрява много положението им.

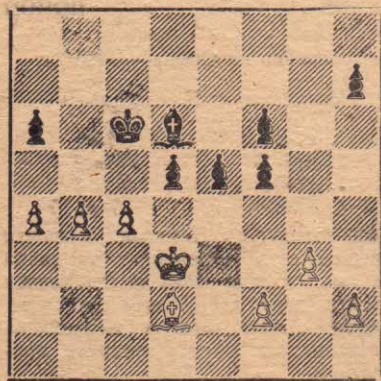
21. a2-a4 Tb5-d5
22. c2-c3 Ob4-d6
23. Td3 : d5 . . .

Предвиждането 23. c4 не върви поради 23. . . T : d3 24. Cd3 Ob4 25. Od2 O : d2 26. П : d2 c5 и дамският фланг се блокира. Не е добре и 23. b4 поради 23. . . Ce6 24. Od2 e4! 25. Te3 (25. T : d5 Ц : d5 и белите мъчно ще раздвижат пешките си) 25. . . Цf5 26. c4 Td4 27. c5 Of8 и пешките са наново блокирани.

23. . . . c6 : d5
24. Ce2-d3 Ce7-d7
25. b2-b4 . . .

На 25. g4 ? черните печелеха пешка посредством 25. . . e4+ 26. Cd4 Цc6!

25. . . . Cd7-c6
26. Oe3-d2 f6-f5
27. c3-c4 f7-f6

28. Cd3-c3!

Белите предприемат маневрата Цc3-b3 с намерение да играят b5 и на Цc5 да имат отговора Ob4+.

28. . . . Od6-c7

Ако 28. . . d4, то 29. Цb3 e4 30. c5! и белите образуват две проходни пешки, които трябва да решат борбата в тяхна полза.

29. Цc3-b3 d5 : c4+

След този ход черните леко губят ендшпила. По-добри практически възможности за защита даваше: 29. . . Ob8 30. b5+ ab 31. cb+ Цb6 32. Ob4 e4 33. Oe7 Oe5 34. Цb4 d4 35. a5+ Цb7 36. Цc4 d3 37. Ob4 с последващо

Ob4-d2-e3 и движение на проходните пешки.

30. Цb3 : c4 Oc7-b8
31. b4-b5 + a6 : b5
32. a4 : b5 + Цc6-d6
33. Od2-b4+ Цd6-e6
34. b5-b6 f5-f4

Черните се опитват да създадат известна контраигра но е вече много късно.

35. g3 : f4 e5-e4
36. Ob4-d2 f6-f5
37. Od2-e3 Ob8-d6
38. Цc4-b5 Ce6-d5
39. b6-b7 Od6-b8
40. Цb5-b6 Cd5-c4
41. Цb6-c6 Цc4-d3
42. Цc6-d7 Цc3-e2
43. Cd7-c8 Ob8-d6
44. b7-b8d . . .

Много по-бързо печелеше 44. Ob6 с последващо Oc7, тъй като произвеждането на пешката не можеше да бъде спряно. Последва още: 44. . . Od6 : b8 45. Цc8 : b8 Ce2-f3 46. Цb8-c7 h4-h5 47. Цc7-d6 h5-h4 48. Cd6-e5 Цf3-g4 49. Ce5-f6 h4-h3 50. Цf6-g6 Цg4-f3 51. Цg6-f5 Цf3-g2 52. Цf5 : e4 Цg2 : h2 53. f4-f5 Цh2-g2 54. Oe3-f4. Черните се предават.

№ 22. ЗАЩИТА НИМЦОВИЧ
БРОНЦАЙН ХОРН

Хастингс 1954 г.

Обяснения от Н. Минев

1. d2-d4 Kg8-f6
2. c2-c4 e7-e6
3. Kb1-c3 Of8-b4
4. e2-e3 c7-c5
5. Kg1-f3 0-0
6. Of1-e2 . . .

В защита Нимцович белите обикновено се стремят към построение с Od3 и после e4 и непременно инициатива на царския фланг. Трябва да отбележим, че това е по-уместно при предварителното 5. Od3 и 6. Ke2, запазвайки възможността за f2-f4. Ходът 6. Oe2 разкрива „по-скромните“ намерения на Бронцайн — след dc да започне игра по линията „d“ срещу изостаналата по нея черна пешка.

6. . . . Kb8-c6
7. Dd1-c2 b7-b6
8. 0-0 Ob4 : c3

По-нататъшното задържане на този офицер може да причини само главоболия на черните. Напр.: 8. . . Ob7 9. d5 Ke7 (На 9. . . ed 10. K : d5 K : d5 11. cd Ke7 12. e4 f5! ? 13. d6! Kc6 14. Oc4+ Цh8 15. Og5 De8 16. ef±) 10. e4 d6 (10. . . O : c3 11. bc d6 12. Ke1! и после Kd3 и f4) 11. Kd1! и офицерът на b4 остава изолиран от главното полесражение.

Необходимостта от тази размяна обаче при очертаването се разкрива на позицията дава в ръцете на белите значително преимущество на двата офицера и говори за правилната дебютна стратегия на съветския гротмайстор.

9. Dc2 : c3 Oc8-b7
10. d4 : c5 Kf6-e4

И след 10. . . bc 11. b3 De7 12. Ob2 d5 13. Tacl черните изпитват тежки затруднения.

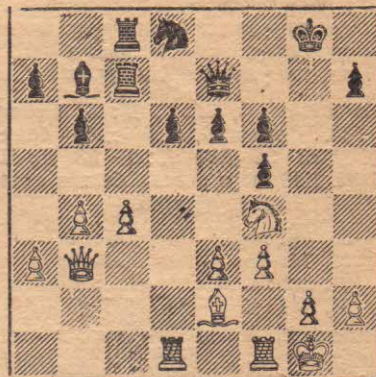
11. Dc3-c2 Ke4 : c5
12. a2-a3 f7-f5
13. b2-b4 Kc5-e4
14. Oc1-b2 d7-d6
15. Ta1-d1 Dd8-e7
16. Kf3-e1 . . .

Последна изкусна прегрупировка на силите. Този кон се стреми към f4, а същевременно се подготвя пробивът f3 и e4. На този план Хорн не може да противопостави нищо удовлетворително.

16. . . . Ta8-c8
17. Dc2-b3 . . .

Защита от тактическата заплаха 17. . . d5 18. cd K : b4.

17. . . . Tc8-c7
18. Ke1-d3 Tf8-c8
19. f2-f3 Ke4-f6
20. Kd3-f4 Kc6-d8
21. Ob2 : f6! g7 : f6

Не може 21. . . D : f6, защото се губи пешката d6.

22. e3-e4! b6-b5

Жертвата на пешка е само фиктивна. След 22. . . fe 23. fe O : e4 24. Kh5 f5 25. Dg3+ Цh8 26. T : d6 белите възстановяват материалното равенство при силно атакуващо положение. Ответното „жертвоприношение“ на черните не донася значително изменение в логичния ход на партията.

23. c4 : b5 Tc7-c3
24. Db3-b1 Tc3 : a3
25. Oe2-d3 e6-e5
26. Kf4-e2 De7-f7

Не може 26. . . f4 поради 27. Db2! и черният тур няма полета за отстъпление.

27. Ke2-g3 f5-f4
28. Kg3-f5 Df7-c7

Срещу двойната заплаха 29. Kh6+ и 29. K : d6 няма защита.

29. Kf5 : d6 Dc7-b6
30. Цg1-h1 Tc8-c3
31. Kd6-c4 . . .

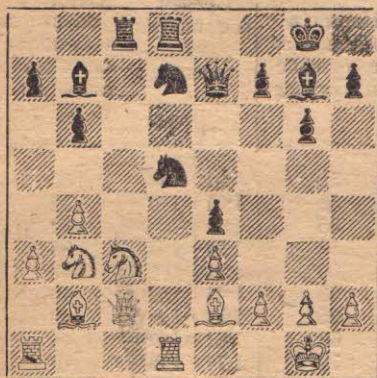
Черните се предават, защото губят и качество.

ПАРТИИ ЗА САМОСТОЯТЕЛЕН АНАЛИЗ

№ 23. АНГЛИЙСКО НАЧАЛО КОТОВ СМИСЛОВ

Турнир на кандидатите
Швейцария 1953 г.

1. c4 c6 2. Kf3 d5 3. e3 Kf6 4. b3 g6
5. Ob2 Og7 6. d4 0—0 7. Od3 c5 8.
0—0 cd 9. K: d4 e5 10. Kb5 a6 11. K5c3
dc 12. O: c4 b5 13. Oe2 Ob7 14. Kd2
e4 15. b4 De7 16. a3 Td8 17. Dc2 Kbd7
18. Kb3 Tac8 19. Tfd1 Kd5 20. T: d5!
O: c3

21. T: d7! T: d7 22. O: c3 Od5
23. Kc5 Td6 24. Ob2 f6 25. Od4 Df7
26. h3 Te8 27. Tc1 h5 28. a4! f5 29.
Ob2 Ch7 30. Dc3 Oc4 31. O: c4 bc 32.
D: c4 Td1+ 33. Ch2 D: c4 34. T: c4
Td2 35. Of6 T: f2 36. Td4 f4 37. Td7+
Ch5 38. h4 g5 39. O: g5+ Ch6 40.
O: f4. Предава се.

№ 24. ДАМСКИ ГАМБИТ ТОЛУШ ТЕШНЕР

Хастингс 1954 г.

1. d4 d5 2. c4 e6 3. Kc3 Kf6 4. Kf3
c5 5. e3 a6 6. cd ed 7. Od3 Kc6 8. h3
c4 9. Oc2 Ob4 10. 0—0 0—0 11. Ke5
Dc7 12. f4 b5 13. Df3 O: c3 14. bc Te8
15. a4 Ob7 16. Tbl Ke4 17. Dh5 g6
18. Dh6 K: e5 19. O: e4 Kd7 20. Oc2
Oc6 21. f5 Dd6 22. Tal Df8 23. Dh4
De7 24. f6 De6 25. Tf3 ba 26. Oa3
Tab8 27. Taf1 Ch8 28. Tel Tb3 29. Te2
T: c3 30. Dh6 Tg8 31. Tf4. Черните
се предават.

№ 25. ХОЛАНДСКА ЗАЩИТА ТАРТАКОВЕР АЛЕКСАНДЪР

Хастингс 1954 г.

1. d4 f5 2. Kf3 Kf6 3. c4 g6 4. Kc3
Og7 5. g3 d6 6. Og2 0—0 7. 0—0 Kc6
8. d5 Ke5 9. K: e5 de 10. e4 e6 11. Db3
ed 12. cd Ch8 13. Oe3 Ke8 14. ef gf
15. f4 e4 16. Tac1 b6 17. Tfd1 Ob7
18. g4 fg 19. K: e4 h6 20. Kc5 bc 21.
D: b7 Kd6 22. De6 O: b2 23. T: c5 De8
24. D: e8 Ta: c8 25. Od4+ O: d4 26.
T: d4 Kt5 27. Te4 T: e4 28. O: e4 Kd6
29. Od3 T: f4 30. T: c7 Td4 31. Th7+
Ch8 32. T: h6 T: d5 33. Oc2 Td4 34. Th4

Kc4 35. Ob3 Ch7 36. Th5 Ch6 37. O: c4
T: c4 38. Ta5 Tc2 39. T: a7 Ce5 40. a4
Ta2 41. a5 Ch4 42. Tf7+ Ch5 43. Ta7
Ch4 44. a6 Ta1+ 35. Ch2 Ta2+ 46. Ch1
Ta1+. Наравно.

№ 26. ИСПАНСКА ПАРТИЯ д-р УЙТЕЛКИ ПАХМАН

Тренировачен турнир, Теплице —
1953 г.

1. e4 e5 2. Kf3 Kc6 3. Ob5 a6 4. Oa4
Kf6 5. 0—0 Oe7 6. Tel b5 7. Ob3 d6
8. c3 0—0 9. h3 Ka5 10. Oc2 c5 11. d4
Dc7 12. Kbd2 Te8 13. Kf1 Od7 14. Og5
Kc4 15. Tbl Tac8 16. Od3 Kb6 17. Tbc1
h6 18. Oh4 Od8 19. Og3 Oc6 20. Dd2
Kbd7 21. d5 Ob7 22. Kh4 Kh5 23. Kf5
Og5 24. K5e3 c4 25. Oc2 Kc5 26. b4 cb
27. ab Kcd7 28. Od1 K7f6 29. Of3 K: g3
30. fg h5 31. Tc2 Kd7 32. b4 g6 33.
De2 Kf6 34. h4 Ob6 35. g4 hg 36. K: g4
K: g4 37. O: g4 Db6+ 38. Ch1 Tc4
39. h5 f5 40. ef gf 41. O: f5 Th4+ 42.
Oh3 T: h3+ 43. gh O: d5+ 44. Ch2
Ch8 45. Kg3 Tg8 46. Df2 T: g3 47.
D: b6 Of4 49. Tf2 Tg2+ 49. Ch1 Tg8+.
Белите се предават.

№ 27. НОВОИНДИЙСКА ЗАЩИТА ПАХМАН ФИЛИП

Прага, мач 1954 г.

1. d4 Kf6 2. c4 e6 3. Kf3 b6 4. e3
Ob7 5. Kc3 Ob4 6. Od3 0—0 7. 0—0 c5
8. Ka4 cd 9. a3 Oe7 10. ed Ke4 11. b3
f5 12. Ob2 Of6 13. Kc3 K: c3 14. O: c3
De8 15. Tel Dg6 16. Of1 Kc6 17. Tc1
Ke7 18. d5 ed 19. Ke5 O: e5 20. T: e5
Dd6 21. Te3 Tf7 22. cd a5 23. Oc4 Kg6
24. Dd4 f4 25. Te6! D: a3 26. Ob2 Df8
27. T: b6 d6 28. Oa3 Id8 29. Tel Oc8
30. Te6 Tfd7 31. De4 Df7 32. h3 f3
33. O: d6 fg 34. Og3 Ch8 35. T: g6 hg
36. Dh4+. Предава се.

№ 28. ЗАЩИТА ГРЮНФЕЛД МАДЕРНА ПИЛНИК

Първенство на Аржентина — 1953 г.

1. d4 Kf6 2. c4 g6 3. g3 Og7 4. Og2
d5 5. cd K: d5 6. e4 Kbb 7. Ke2 c5 8.
d5 0—0 9. 0—0 Ka6 10. Kbc3 e6 11.
Kf4 e5 12. Kd3 Kc4 13. De2 b6 14. f4
Te8 15. b3 ef 16. bc O: c3 17. Ob2
O: b2 18. D: b2 fg 19. Tf6 Tf8 20. Taf1
Kc7 21. Ke5 Oe6 22. de K: e6 23.
K: f7 Dd4+ 24. D: d4 gh+ 25. Ch2
K: d4 26. e5 Tae8 27. Od5 Ch7 28.
Kg5 Th8 29. e6 a6 30. Tf4 Thf8
31. Tf7+ T: f7 32. T: f7+ Ch6 33.
K: h7 K: e6 34. Kf6 Tf8 35. O: eg T: f7
36. O: f7 Ch7 37. Od5 Ch: f6 38. Ob7
b5 39. O: ab b4 40. Ob5 Ce5 41. Oa4
Ch4 42. Ch2 Ch4 43. Ch2. Черните се
предават.

№ 29. ЗАЩИТА НИМЦОВИЧ КЛЮГЕР ФЛОРИАН

Първенство на Унгария 1953 г.

1. d4 Kf6 2. c4 e6 3. Kc3 Ob4 4. e3
c5 5. Od3 0—0 6. Kf3 d5 7. 0—0 Kc6
8. a3 O: c3 9. bc dc 10. O: c4 Dc7 11.
Tel e5 12. d5 e4 13. dc ef 14. D: f3
Og4 15. Dg3 D: c6 16. e4 Oh5 17. f3
b5 18. Of1 a5 19. Oe3 Og6 20. Tab1
Tab8 21. a4 b4 22. Ob5 Dc8 23. De5
Td8 24. Tec1 De6 25. D: e6 fe 26.
O: c5 bc 27. T: c3 Oe8 28. Tcb3 Tbc8
29. Ob6 Td2 30. O: a5 -Ta2 31. Tb3b2
Tc1+ 32. T: c1 T: b2 33. Oc3 Tb3 34.
Oc4 Tb6 35. a5 Tc6 36. O: f6 gf 37.
a6 Od7 38. a7. Черните се предават.

ШАХМАТНИ ВЕСТИ

Мач по телеграфа

В първата половина на м. февруари се състоя интересен мач по телеграфа между гротмайстора И. Бондаревски (СССР) и шампиона на Канада Ф. Андерсен. В продължение на пет дни телеграфът е предавал ходовете на двамата противници. След 41-я ход в Москва е била получена следната телеграма: „Предавам се. Поздравления. Всички са под впечатление на вашата победа“. Андерсен.

В отговор гротмайстор Бондаревски е протелеграфирал: „Благодаря за интересното приятелско съревнование. Сърдечно желая успехи. Уверен съм, че нашата среща ще послужи за укрепване връзките между канадските и съветските шахматисти“.

Първенство на Благоевски район — София

През м. февруари 1954 г. завърши първенството на Благоевски район — София. В турнира участваха 4 първоразредници и 7 второразредници. Победители излязоха П. Орев и Борис Константинов с по 8 т. от 10 възможни. Класираните след тях са: III Никола Петров със 7½ т., IV и V Т. Петров и Ангелов с по 7 т. Последните двама покриха нормите за първи разред. П. Орев

В с. Ломци — Поповско

В село Ломци — Поповско тази година за първи път се провежда организиран шахматен живот. Този вид спорт се популяризира извънредно бързо. Докато през 1953 год. в цялото село имаше само 13 шахматисти, сега техният брой е над 60 души, от които 48 са младежи членове на ДСНМ.

През втората половина на м. февруари бяха организирани шахматни състезания, в които взеха участие 38 състезатели, членове на ДСО „Урожай“. Игрите се провеждаха при голям интерес в добре уредения и отоплен клуб на колектива. Успехите на шахматната секция се дължат на съвместната работа на колектива с Партията и ДСНМ. Васил Г. Василев

